

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos pejt sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyiltár pejt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Réászvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, október 20.

Mai számunk főbb közleményei:

- Bécsben a magyar kormány.
- Folyosói politika.
- Visszautasított miniszteri rendelet.
- A városi tisztviselők fizetésrendezése.
- A véres kardaffér.
- A képviselőház einapolása.
- Amiről beszélnek.
- A budapesti kéjgyilkosság.
- Ellítették a bibisi jegyző merénylőit.
- Rablómerénylet egy főispán lakásában.
- Tarkaságok.

Lakó és háziur.

— Az új lakásbérleti szabályzat. —

Holnap ül össze a város kiküldött bizottsága, hogy a lakásbérleti szabályok reformja fölött való tanácskozását megkezdje. Harminc esztendő, teljesen elavult rendelkezéseket kell az erősen megváltozott körülményekhez idomítani. 1880-ban hozta a város a ma érvényben levő lakásbérleti rendszabályokat. Hogy azóta a lakásviszonyok mennyire megváltoztak, azt — teljes statisztika híján — néhány adat is megvilágítja. 1880-ban a polgárilakosság száma volt: 35,556, a legutóbbi 1900. évi népszámlálás idején 53,903, azóta azonban meghaladja a hatvanezretet. Maguknak a lakásoknak szaporodására tíz év összehasonlítása is elegendő. 1890-ben az összes lakások száma Aradon 11,271; tíz évvel később, az 1900. évi népszámlálás statisztikája szerint 13,937. Ezek kö-

zül lakott lakás volt 13,250, üres 687. A 13250 lakott lakásban 14969 család talált födeletet. Az üres lakások kis száma (amely kilenc év alatt még jobban csökkent) s az, hogy 1719 családnak nem volt saját lakása, hanem csak mással közösségben tarthatott lakást, a lakásnyomoruságnak bizonyos fokára mutat, amelyet már a háztulajdonosoknak módjukban lehet kihasználni.

Tíz év alatt kétezerhétszázal szaporodott a lakások száma s az 1900-at követő tíz esztendő aligha mutat sokkal kisebb szaporodást. A kimutatott házbérjövedelem 1880-ban 999,057 frt, 1908-ban 3,242,967 korona. Tavaly tehát 1.203,272 koronával több volt a háziurak bevétele, mint a lakásbérleti rendelet születésének évében.

A milliós házbértöbblet egy része kétségtelenül az új épületekre és új lakásokra esik; de más része kétségtelenül a házbérek emelkedéséből alakult. A házbéremelés is sok tekintetben indokolt, különösen, ha a harminc év előtti állapotokat tekintjük. Aránytalanul megnőtt a háztulajdonnal járó teher. Maga községi pótdadó még 1886-ban is 46 százalék volt, míg ma a nyolcvan körül táncol; az adóteher nagyobb része pedig a házbirtokra esik. Megnövekedtek az igények, a melyeket a mai modern lakásokhoz fűznek. Vízvezeték, csatornázás, fürdőszobák berendezése mind természetes emelője volt

a házbéreknek; az épületanyagok drágasága, az építkezés munkabéreinek emelkedése szintén hozzájárult a „stájerolásokhoz.”

Mindez ideig, a házbérjövedelem tekintélyes emelkedésének ellenére is, Aradon lakbérzszoráról nem lehet szólni. Azonban már kezdünk a drágulás azon fokához jutni, a mely túllépi azt a mértéket, a meddig a természetes körülmények vinnék a házbért. A mikor háromszobás lakások bére a belvárosban 1000, sőt 1200 korona, az egyszobás lakásba szorult munkás pedig havonta 20—24 korona bért fizet, ott már kezdünk nagyon közeledni Budapest felé. Kár, hogy a város még mindig adós a közönségnek a rendszeres lakás-és lakbérstatisztikával, különben nem lennének ezekre a kiszakított számokra utalva. Az *Andrássy-téri uzlethelyiségek berének* magassága pedig alig marad a főváros jobb forgalmu utcáinak boltbéréi mögött.

Mindebből az következik, hogy nem elegendő a lakásbérleti szabályokat az új viszonyokhoz alkalmazni, azokban a háztulajdonosnak és lakásbérletnek egymáshoz való kapcsolatát szabatosabban megállapítani, hanem az új szabályokban, a lakó mint gyöngébb és a háziurnak gyakran kiszolgáltatót fél részére *fokozottabb védelmet kell nyújtani*. Nem ismerjük azt a tervezetet, amely eddig a város hivatalaiban készült. Azóta azonban

A hazugság.

Írta: Kanizsal Ferenc.

I.

Weisz Simon ismert fővárosi bankár dolgozószobájában. A bankár az íróasztalnál ül és várakozva nézi régen látott iskeletársát, Lakatos Miklóst, aki nyugtalanul jár-kél le-föl és egész viselkedése nagyfokú idegességre mutat.

Weisz (udvariasan): De hát foglalj már helyet, kedves Miklós. És mond meg szépen, mivel állhatok szolgálatodra.

Lakatos (leül a zsölyébe): Kérlek, adj egy cigarettát. Cigaretta nélkül képtelen vagyok logikusan gondolkodni, már pedig úgy hiszem, most szükségem van reá, hogy világosan megértessem veled a helyzetemet.

Weisz (cigaretta ad neki): Parancsolj. Tehát valami baj?

Lakatos: Ugyan... A dolog nem is olyan fontos... hiszen elintézhetném, de...

Weisz: Kérlek, én nem akarok gyóntatni. Ehhez semmi jogom. Elég annyit felhoznom kíváncsiságom magyarázatául, hogy ma reggel, nem kicsiny meglepetésemre, levelet kaptam tőled. A levél tartalma az, hogy délből néhány percere négyszemközti akarsz velem tanácskozni egy fontos dologban.

Lakatos: Igen... hát jó. Essünk tul rajta. Az úgy tényleg fontos és tényleg sürgős. De csak úgy, ha... teheted. Várj; ne szólj közbe. Igérd meg előbb becsületszavadra, hogy abból, amit mondok és azt, amire kérek,

nem mondom el senkinek, még szórakozottságból vagy véletlenségből sem. s kérlek, hidd el nekem, csakis a régi barátság...

Weisz (nyugodtan): Mennyi pénzre van szükséged?

Lakatos (fölugrik): Valósággal inzultálsz ezzel az üzletszerű modorral!

Weisz (nyugodtan): No hallod, az én pénzemért? Mert pénzt akarsz, ugye? Egy szóval sem mondtad, de... tudom. Mink üzletemberek nagyszerű pszichológusok vagyunk. Hivatkozol a régi barátságra. Ez szép. Eanek roppantul örülök. Ezelőtt husz évvel együtt jártunk a falusi iskolába... És azóta nem találkoztunk. Köszönés nélkül mentünk el egymás mellett az utcán. Te most hirtelen felbukkansz a mélységből, tegezel, a barátságra hivatkozol — két közömbös évtized után — no, csak ne tetesd magad, öregem, neked pénzre van szükséged. Ezt én jobban tudom, mint te magad. És gondold, te vagy az egyedüli? Ugyan! Sokkal több iskolatársam van, mint képzeled. Gazdag ember hírében állok és mégis, elmondhatom, hogy örvendének, ha annyi ezresem volna, ahány iskolatársam. Ez esetben a mellényzsebemből kifizethetném Rothschildot.

Lakatos: (miután a bankár beszédjét a szobában járkálva hallgatta, ismét leül. Hidegen.) Hát jó. Beszéljünk így. Pénzre van szükségem. Háromszáz forintra.

Weisz: Csak? És mikor fizeted vissza?
Lakatos: Nem tudom. De visszafizetem.

Ember, érts meg; a legnagyobb veszedelemből menekülök, ha segítségedet meg nem tagadod.

Weisz: Főlöszleges a könyörgés, ezt nem szeretem. Még olybá tűnik fel előttem a dolog, amit egyébként nem ismerek, mintha...

Lakatos: Nem! Én becsületes és tiszta kezű ember vagyok. Kikérek minden gyanúsitást.

Weisz: Örülök, hogy a baj nem az, amit gondoltam. Bár hiszen iskolatársaink közt akadt már sikkasztó, váltóhamisító... az élet nagyon nehéz.

Lakatos: Ugy van, az élet nehéz! De tiltakozom az iskolatársak nevében az ellen, hogy a sikkasztókról úgy általában, gunyosan beszélj. Barátom, ha ismeréd a helyzetemet...

Weisz: Már mondtam, hogy nem vagyok kíváncsi a helyzetedre. (Atadja a háromszáz forintot.) Tassek.

Lakatos (meghatva): Köszönöm. Engedd meg, hogy feltárjam a szívemet...

Weisz: Minek? Hiszen a pénzt már odaadtam.

Lakatos: De nem fogadom el, amíg meg nem hallgatsz.

Weisz (mosolyog): Azok közé az emberek közé tartozol, akiket a pénz megrészegít. A részeg ember pedig szeret öszintéskedni, szeret gyónni, szereti kifecsegni a titkait. A cigányprimás meg a pincér, akik a fecsegés ket hivatalból meghallgatni kénytelenek, jól tudják, hogy minden gyónás unalmas és hogy a há-

megszületett s nagy küzdelmek után életbe is lépett a főváros új lakásbérleti szabályrendelete. Modern, egészséges szociális érzéstől átítatott, érdekes alkotás, amelynek alapvető rendelkezéseit ma már Arad is mintául veheti.

A fővárosi szabályrendeletnek legnevezetesebb szakasza, amely szerint az első bérleti év eltelté előtt a bérlő a bért se nem emelheti, se pedig fel nem mondhatja. Ez kizárja tehát azt, hogy a lakó kénytelen legyen a fölémelt házbérben azért megnyugodni, mert az örökös költözés a házbértöbbletnél is drágább lenne.

Több szabadságot ad a fővárosszabályrendelete a lakás, vagy egy részének albérletbe adása tekintetében. Az aradi lakásbérleti szabályrendelet még ridegen kimondja, hogy az albérletbe adás a háztulajdonos beleegyezése nélkül nem történhetik.

Különösen figyelemre méltó és az aradi magas boltberek mellett föltétlenül alkalmazást kíván a fővárosi szabályrendeletnek az a része, amely a fölmondási időt az éves lakásoknál a bér nagysága szerint megkülönbözteti. (Az aradi lakásbérleti szabályrendelet az éves lakásoknál csak negyedéves fölmondást ismer.) A budapesti reform szerint a fölmondási idő

a) éves bérösszegű boltokra és ipari vagy kereskedelmi célra bérelt más helyiségekre vagy telkekre nézve, járulékok nélkül, évi 1200 koronán aluli bérösszeg mellett negyedéves, 1200 korona és azon felül levő bérösszeg mellett féléves;

b) éves bérösszegű lakásokra és az a) alatt nem említett más helyiségekre nézve, évi 2000 koronán aluli bérösszeg mellett negyedéves, évi 2000 korona és azon felül levő bérösszeg mellett féléves;

az a) és b) pontban körülírt bérleményeket a februári bérévnegyedre felmondani nem lehet.

Nevezetes az u. n. féreg-paragrafus is, amely a lakónak jogot ad arra, hogy a bérletet olyan esetekben,

a mikor a lakás annyira férges, hogy az a lakás használatát kizárja, — azonnal esedékes hatálylyal fölmondhatja. Hogy mikor éri el a lakás ezt a fokot, annak megállapítására bírói szemle nem szükséges, hanem a bíró a bizonyítékok alapján utólag is mérlegelheti azt.

A házbér összegét így szabályozta a főváros:

„Az az összeg, melyben a felek megállapodtak, a teljes bérösszeget jelenti és magában foglalja a házbérkrajcárokat, az ezzel együtt beszedett személtelvarozási díjat és mindenemű járulékokat (vizvezeték, felvonógép használatáért stb.)

Ha a bérlő külön vízmérő útján fogyasztja a vízvezeteki vizet, akkor a vízmérőért és a vízárt járó díjakat a bérösszegezen felül külön tartozik fizetni.

A házbér föl vételére, a fölmondás elfogadására a házmester is jogosult. A szabályrendelet különben részletesen foglalkozik a házmesterek jogkörével, ami például az aradi lakásbérleti szabályrendeletben teljesen hiányzik.

Kiszakított részei mindezek a fővárosi lakók és háziurak most életbeléptetett törvényének, amelynek még sok érdekes része van. Mutatóul hoztuk föl, hogy a bizottságot, amely holnap jelentős munkáját megkezdi, abban az igazság sérelme nélkül az a nézőpont irányítsa, ami a fővárosi szabályrendeletből szól elénk: a lakók és bérlők védelme.

Az Omge az osztrák tarifareform ellen. Fővárosi tudósítónk jelenti: Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Zselenski Róbert gróf elnöklete alatt ma délután foglalkozott az osztrák vasúti tarifareform sérelmes intézkedéseivel. A szakosztály Szilassy Zoltán előadó indítványára határozati javaslatot fogadott el, melyben kimondja, hogy az osztrák államvasutak új tarifáit a magyar gazdasági

érdekekre nézve károsaknak és a kiegyezésbe ütközőknek tartja, csatlakozik a magyar gazdasági érdekképviseletek által megindított mozgalomhoz. Különösen tiltakozik az Omge a gabona- és lisztszállítás díjtételeinek felemelése ellen, mely az osztrák tarifareformnak Magyarország ellen harci jellegű kölcsönöz.

A képviselőház elnapolása.

Justh Gyula elnöki nyilatkozata.

Távirati tudósítás.

Arad, október 19.

A képviselőház mai tanácskozását az ülés végén történtek teszik érdekessé. Az ülés elején jelentések és szavazások voltak, amelyek semmi figyelmet nem keltettek. Az ülés befejezésekor azonban, mikor a legközelebbi ülés idejének megállapításáról volt szó, Justh Gyula az elnöki székéből igen érdekes kijelentéseket tett. Kijelentéseinek hatása alatt a Ház bizonytalan időre elnapolta üléseit, az elnökre bízva, hogy mikor szükségét látja, ülésre hívja össze a képviselőházat.

A mai ülésről itt következik tudósításunk:

Justh Gyula elnök megnyitja az ülést. Jelenti, hogy Nagy György napirend előtt Ferrer kivégzéséről kívánt megemlékezni, de ő nem engedte meg. Kérdést intéz a Házhoz, hogy megengedi-e? A többség nem engedi meg. Jelenti, hogy Batthyány Tivadar gróf és Mérey Lajos alelnökök lemondtak bizottsági tagságukról. Jelenti, hogy a hírlapírók nyugdíj-egyesülete meghívta a Házat Hegedüs Sándor siremlekedésére október hó 24-ikén tartandó leleplezéséhez. Felolvastatja a választ váró interpellációkat. A napirend egyetlen tárgya a földadóbizottság tagjainak megválasztása.

Surmin György szólásra jelentkezik.

Elnök: Most csak a szavazás van kitűzve, hozzászólni nem lehet.

A szavazatok megszámolásának idejére az elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Elnök kihirdeti a szavazás eredményét, amely szerint megválasztották a földadó bizottságba rendes tagokul: Balogh Mihály, Eitner Zsigmond, Holló Lajos, Laehne Hugó, Sze-

boruból jött ember nem hazudik annyit, mint az, aki a bűneit és hibáit mondja el suttogva. És én, aki bajbajlott emberekkel eleget tárgyalok, szintén ismerem ezt. Hagyd abba kérlek. Az első hazugság az volt, amikor barátságodra hivatkoztál... Husz éve nem törődtem velem. És ma azt mondod, Weisz Simon adj ide háromszáz forintot. Ne szólj közbe, ne hazudjál tovább...

Lakatos (leteszi a pénzt az asztalra). Isten veled. Tartsd meg a pénzedet. (El akar menni.)

Weisz: Maradj. A pénzre szükséged van. Megbántottalak?

Lakatos: Meg.

Weisz: De hiszen ne légy csacsi; én csak a társadalmi hazugságokat említettem... Nem komoly dolog. Hiszen mindnyájan hazudunk. Én is hazudom, amikor a konkurenciával találkozva, azt mondom neki, hogy örülök öt láthatni. Űrül a fene. Bár űrné meg a guta. (Nevet.) No öreg, vedd a pénzedet és ha szegyenled a kölcsönt, adj róla váltót.

Lakatos: Nem is tudom, mit mondjak neked. Zavarba hozel... Hazugsággal vándolsz és...

Weisz: Holott te magad vagy az igazság.

Lakatos: Igen! Magam vagyok az igazság — és mégis hazugságok árán gyakorlom az igazságot.

Weisz: No, ezt nem értem. Most már kíváncsivá teszel.

Lakatos: A feleségem meg a kislányom azt hiszik, hogy én évi ötezer forintot keresek.

Weisz: Ezt te hazudod nekik.

Lakatos: Igen. És kénytelen vagyok vele. Kénytelen, mert máskülönben összedől a boldogságom. Keresni keresek vagy háromezer forintot, a másik kettő... hazugság. Mese.

Weisz: De ha csak mese: észre kellene venniük!

Lakatos: Épp azon igyekszem, hogy ne vegyék észre. A hiányzó összeget adósságokkal pótolom. Néha megjelen persze nálunk a végrehajtó és lefoglalja a butorokat. Ilyenkor azt hazudom, hogy egyik barátomnak váltót zsráltam és miatta van a foglalás; de nem kell félni, mert barátom idejében rendezti az ügyet... Erre kell a háromszáz forint is... Ez a háromszáz forint...

Weisz: Na, ez szép dolog!

Lakatos: Szép? Egész komolyan mondom: szép. A feleségem és a kislányom imádnak engem. De csak azért imádnak, mert elhalmozom őket minden jóval.

Weisz (szigorúan): Hát tudod mit, te iskolatárs? Te vagy a legnagyobb gazember a föld hátán. Te megcsalod a feleségedet, meg a gyermekeidet. Pfüj!

Lakatos: Nem... Én csak kikorrigálok a sorsot, mely igazságtalan. Hazugságok láncolata által igazságossá teszem családom helyzetét.

Weisz: De mit ér mindez, ha te magad meg vagy győződve a hamisságról?

Lakatos: Mit ér? Mindent. Az életet megéri. Attól a perctől kezdve, hogy hazamegyek, egész addig a percig, amíg otthonról hivatalomba távozom: a képzelet színes világában élek és boldognak érzem magam. Én magam is elhiszem a hazugságaimat.

Weisz: De ez nem tarthat örökké? Mi lesz, ha ez a kártyavár előbb-utóbb összedől?

Lakatos: Nem tudom. Valami rettentőt fogok hazudni. És a feleségem akkor szívesen fog követni a nyomorba, mert azt hiszi, hogy egy tölem és akaratomtól független katasztrófa áldozata lettem és tisztelni fog, mint egy vértanút.

Weisz: Furcsa ember vagy. És tudod-e mi a leghajmeresztőbb hazugságod? Az, hogy azt hiszed, hogy ez a filozófiád erkölcsös.

Lakatos: A régi emberek közül való vagy, akik a hazugot csufolják, megvetik és nem tudják, hogy a hazugságnak tragikumai van. Itt Budapesten hány és hány ezer családnak boldogsága, nyugalma alapul a hazugságon, amelyről csak a családfő tud... Sőt mondd valamit: a te pályád, a te milliommosságod is csupa hazugság.

Weisz: Már kérlek, megengedjél...

Lakatos: Nem, nem úgy értem. A millióid ténylegesek és megvannak. De sohasem vándoroltak volna zsebedbe a milliók, ha előbb gazdagnak nem hazudtad volna magad.

mere Huba, Szentiványi Gábor, Teleki Arvéd gróf, Muacevics Vazul, Jánoki-Madoesányi Gyula, Szilassy Zoltán, póttagokul: Bernáth Zoltán, Csanak János, Gotthard Sándor, Máriássy Mihály, Manojlovics János, Lázár Pál, Putnoky Mór, Surmin György, Dessewffy Emil gróf, Mandorff Géza báró képviselőket.

Elnök javaslatot tesz arra, hogy tekintettel a szerdai koronatanácsra, a legközelebbi ülés napjának a megállapítását bizza a Ház az elnökre. Szükségesnek látja ez alkalommal a következőket kijelenteni:

— Mindnyájan fájdalommal látjuk, — mondta Justh Gyula — hogy a válság hónapok óta húzódik és nincsen megoldva. A király bölcsességétől várja az ország, hogy belássa azt, hogy parlamentáris kormány nélkül nem lehet az országot kormányozni. A törvényhozásnak oly nagy feladatai vannak, mint a választói jog és bankügy, amelynek megoldása a nemzet érdeke, annál is inkább, mert a törvény előírja, hogy a Házat sem elnapolni, sem felosztatni nem lehet, ha a jövő évi költségvetést és az ideai zárszámadást a parlament el nem intézheti. Az ország törvényhozásának meddőségre való kárthatása ugy az országának, mint a koronának sérti az érdekeit. Kijelentem, hogy a Ház határozatával megadandó jogomnál fogva köteleltségemnek fogom tartani, hogy a Háznak oly időben való összehívása iránt intézkedjem, mely lehetővé teszi, hogy említett törvényes rendelkezéseknek érvényesíthetőségük. (Helyeslés.)

Farkasházy Zsigmond indítványozza, hogy a Ház pénteken tartson ülést és tárgyalja a bankbizottság jelentését. A Ház az elnök napirendi indítványát fogadta el, mire az ülés véget ért.

Bécsben a magyar kormány.

A koronatanács előtt.

Távirati tudósítás.

Arad, október 19.

A kormány tagjai ma délután Bécsbe utaztak, hogy részt vegyenek holnap a király elnöklete alatt tartandó minisztertanácsban. Kossuth Ferenc, aki tegnap gyöngékedett, ma jobban lett és a többi miniszterekkel együtt szintén Bécsbe utazott. A kormánnyal együtt ment Márffy Albin államtitkár is, aki a koronatanácsban a jegyzőkönyvet fogja vezetni. A kabinet összes tagjai a bécsi Magyar Házban fognak megszállni, ahol Zichy Aladár gróf király

személye körüli miniszter már intézkedett elszállásolásukról.

A koronatanács eredményét természetesen óriási érdeklődéssel várják politikai körökben. A különböző pártokban uralkodó hangulatról és a mai eseményekről itt következnek tudósításunk:

Kossuth és a függetlenségi párt

A függetlenségi és az alkotmánypártban egyaránt a holnapi nap eshetőségeivel foglalkoztak. Az alkotmánypárt bizik abban, hogy a király Andrassy Gyula grófot fogja megbízni a kabinetalakítással, amire a függetlenségi párt válaszolnak, hogy akkor Andrassy-nak hamarosan vissza kell adnia a megbízatást, mert a függetlenségi párt ellen nem lehet parlamentáris kormányzást biztosítani.

A banksoport tagjai nagy lelkesedéssel fogadták azt a hírt, hogy Kossuth Ferenc kitarthat a párt elvei mellett. A banksoport tagjai ma így nyilatkoztak:

— Hiába tartják meg a holnapi versenytárgyalást, Kossuth nem fogja a legolcsóbb ajánlatot tenni. Egy koronatanácsossal nem lehet letörni a függetlenségi pártot. Nagyon csalódnak azok, akik azt hiszik, hogy Kossuthot bele lehet ugrasztani a függetlenségi párt szétrobbantásába.

A függetlenségi párt értekezlete.

Felhivatalosan jelentik: A függetlenségi pártnak ma délután 6 órára hirdetett értekezlete elmarad. Kossuth Ferenc pártelnök e hónap 22-ikére, péntek délután 5 órára hívta össze a pártértekezletet.

Megemlítjük itt, hogy Justh Gyula november 7-én tartja beszámolóját Makón.

A pártkörökben.

Éjjel jelenti tudósítónk: A pártkörökben ma este élénken tárgyalták a holnapi nap eshetőségeit. Voltak, akik a helyzet végleges megoldását várják a koronatanácsból, máások ellenben azt mondják, hogy a helyzet csak a holnapi audiencia után lesz igazán bonyolódott.

Az alkotmánypártban Andrassy barátai azt remélik, hogy Andrassy, aki holnap délelőtt 10 órakor, a koronatanácsot megelőzőleg je-

lenik meg a király előtt, már holnap designált miniszterelnök lesz.

A minisztertanács holnap déli egy órakor kezdődik. Ma este Wekerle, Kossuth és Andrassy a bécsi Magyar Házban hosszabb ideig tanácskoznak.

Visszautasított miniszteri rendelet.

A nagyváradi tábla — az aradi törvényszékhez.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

Az aradi királyi törvényszékhez ma a nagyváradi ítélőtáblának egy rendkívül érdekes végzése érkezett. A tábla nem ismeri el a törvényességét az igazságügyminiszter egy rendeletének, amelyet a miniszter a kereskedelemügyi és pénzügyminiszterekkel egyetértőleg adott ki. Az eset a következő:

Az arad szentmártoni hitelszövetkezet, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja, az aradi királyi törvényszékhez aziránt folyamodott, hogy a közgyűlésen megválasztott, több igazgatósági tagjának cégjegyzési jogosultságát, a társas cégek jegyzékébe vezesse be. A törvényszék helyt adott a kérelemnek, de egyben felhívta a szövetkezetet, hogy 4 korona hirdetési díjat 8 napon belül a törvényszéknél fizessen le. Ez azért jár, mert a kereskedelemügyi minisztérium által kiadott Központi értesítőben, az igazgatónak cégjegyzési jogosultságát közbírré kell tenni.

Az arad-szentmártoni hitelszövetkezet a törvényszék éme végzése ellen felfolyamodott a táblához, azt adván elő, hogy 6 tagja az Országos Központi Hitelszövetkezetnek és így a gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló 1898. évi XXIII ik törvények értelmében, a törvényszékhez intézett beadványai bélyeg- és illeték mentesek, a hirdetési díj fizetésére sem kötelezhető.

A nagyváradi ítélőtábla helyt adott a felfolyamodásnak és a szövetkezetet a hirdetési díj fizetésének kötelezettsége alól felmentette.

A tábla határozatában nem ismerte el a törvényességét az igazságügyminiszter 1907-ben kibocsájtott rendeletének. Az igazságügyminiszter ugyanis, a kereskedelemügyi és pénzügyi miniszterekkel egyetértőleg 1907-ben rendeletet adott ki, — amelyet figyelembe vétel és mihez tartás végett a törvényszékekkel is közölt, — amelyben kimondja, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekésbe tartozó szövetkezetek, jöllehet a törvényszékhez intézett beadványaikra nézve bélyeg és illetékmentesek, azonban a központi értesítőben közzéteendő hirdetmények után, a hirdetési díjakat megfizetni tartoznak.

A királyi ítélőtábla a miniszteri rendelet ellenére felmentette az arad-szentmártoni szövetkezetet a hirdetési díj fizetésének kötelezettsége alól, mert a törvény 48-ik szakasza értelmében az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekésbe tartozó szövetkezetek nem tartoznak hirdetési díjakat fizetni. A bírói hatalom gyakorlásáról szóló törvény szerint ugyanis, a bíró a törvény érvényességét kétségbe nem vonhatja, azonban a rendelet törvényessége felett, minden egyes esetben a bíró ítél. A tábla a jelen esetben úgy találta, hogy a miniszteri rendelet nem törvényes.

Weisz (csodálkozva néz látogatójára): Ejha! Ugyancsak megtámadsz azért a sziveségért, hogy minden biztosíték nélkül kisegítettek a bajból...

Lakatos: Miért segítettél ki? Azért, mert voltaképp idegen vagyok hozzád és csak idegen emberrel bírod elhíttetni, hogy jószívű ember vagy. Ha bizalmas barátod volnék: husz forintnyi kölcsönt is megtagadtál volna tőlem... Hazugság a javak mágnesese, mely magához vonzza még a boldogságot is... Aki azt hazudja, hogy boldog, előbb utóbb azzá lesz...

Weisz: Es te boldog vagy?

Lakatos: Igen. A legközelebbi bajig, amikor megint törnöm kell a fejemet, hogyan kerülök ki egy kátyuból. Eddig még sikerült. Ezután is fog. De különben az őszinte embereknek is megvan a maguk pocsolójuk. Szervesz!

II.

Lakatos Miklós elmegy az ügyvédjéhez. A 300 forinttal rendezti a peresített váltót és irást vesz, mely szerint butorai föloldatnak a bírói zárlat alól.

III.

Történet Lakatoséknál.

Az asszony: Hála Istennek! Attól félttem, hogy holnap elárverezik a butorokat... De most már nyugodt vagyok.

Lakatos: Jaj te csacsi. Hányszor megmondtam, hogy a báró igazi gavallér. En egész nyugodt voltam, hogy rendezti a váltót... Nos, de mit akartál mondani?

Az asszony: Igen... Arra akarok kérni, hogy a kis Magduskát korhold meg.

Lakatos: Miért?

Az asszony: A tanító levelet irt, hogy Magduska elszomorítón sokat hazudik. Ha a lelkéjét nem tudja, elkerüli az iskolát és másnap azt hazudja, azért nem mehetett, mert fáj a feje. Meg így, meg úgy. A legkülönbözőbb hazugságokkal áll elő. Nagy baj lenne, ha ez a veszedelmes tulajdonság kifejlődne a mi édes kis lányunkban. A te kötelességed, hogy atyai szigorral lenyesegezd ártatlan lelkének fattyuhajlásait.

Lakatos: Hát hol van Magduska?

Az asszony: A másik szobában. Majd behívom. (Kialt): Magduska! A papa hív.

Magduska: (beszalad): Mit kíván papa?

Lakatos: Hol voltál tegnap délelőtt?

Magduska: Az iskolában.

Az asszony: Látod, füllentesz. A tanító ur levelet irt, hogy nem voltál iskolában és ma azt mondtad neki, azért nem mehettél, mert fáj a fejed.

Magduska (lesüti a szemét.)

Lakatos: Ez egyszer még megbocsátok. Figyelmeztetlek azonban, hogy a hazugságnál nincs rutabb bűn. Valósággal métegye a léleknek és a középkorban büntetésből kitépték a nyelvét annak, aki hazudott. Nem hittem volna, hogy te, az én jó kis leányom, ilyen aljasságra vetemedel! Magduska, haragszom reád; Magduska, csalódtam benned!

Magduska (sir.)

Lakatos (megszajnálja és szeliden megcsókolja): Édes kicsi lányom.

Folyosói politika.

Kossuth és Andrássy kijelentései.

— Fővárosi tudósítók telefonjelentése. —

Arad, október 19.

Dél előtt tizenegy órára volt hirdetve a képviselőház mai ülése, de már egy teljes órával előbb szokatlanul élénk volt a t. Ház folyosója. Nem a napirend kiváló érdekessége gyűjtötte össze ilyen nagy számban a képviselőket. A kormány tagjainak mai bécsi útja és a holnapi koronatanácsra való készülődés iránti kíváncsiság okozta a nagy élénkséget. Az érdeklődés elsősorban Kossuth Ferenc egészségi állapota iránt nyilvánult meg, mert tegnap este riasztó hírek keltek szárnyra. Csakhamar azonban meghozták a biztató hírt, hogy Kossuth már egészen jól érzi magát, ma jó étvágygyal reggelizett és egészen biztosan 6 is Bécsbe utazik.

Kossuth Ferencnek különben már kora dél előtt vendégei voltak. Wekerle Sándor miniszterelnök és Andrássy Gyula gróf belügyminiszter látogatták meg, majd Batthyány, Holló, Mérey, Apponyi voltak nála és a Ház elnapolásáról tanácskoztak.

Déli tizenkét órakor tértek vissza Batthyány Tivadar gróf és Holló Lajos Kossuth Ferenc felé. Elmondták: Kossuth Ferencel olyan megállapodás jött létre, hogy 6 a holnapi minisztertanácsban kizárólag a függetlenségi párt álláspontját fogja képviselni és a koalíció fenntartása ellen foglal állást, a melynek ellenében Justh Gyula az elnöki székbe indítványozza, hogy a képviselőház az elnöknek adjon meghatalmazást a legközelebbi ülés összehívására. Tehát a legközelebbi ülés nem pénteken, hanem előreláthatólag a jövő hónap első napjaiban lesz.

Kossuth kijelentése nagy örömet idézett elő a bankesoport tagjai között. Nagy csoportokban tárgyalták a holnapi koronatanács eshetőségeit. Egy függetlenségi képviselő meg is kérdezte a folyosón sétáló Andrássy Gyula gróftól:

— Mit gondolsz kegyelmes uram, lesz-e valami gyakorlati értéke a koronatanácsnak?

— A holnapi koronatanácsnak — válaszolta a belügyminiszter — semmi gyakorlati értéke nincs. Nem is lesz ennek pozitív eredménye.

A beszélgetést egyik képviselő a választóreformra terelte. A belügyminiszter ekkor a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Addig, amíg a király él, Magyarországon új választóreform nem lesz. Öfelségének megváltozott a véleménye az általános választói jog hatásáról. Ausztriában nem érték el vele azt az eredményt, amit céloztak. Ott a konzervatív pártok tönkrementek és az új elemekkel nem lehet boldogulni. Ami engem illet én ragaszkodom az öt évelőtti álláspontomhoz. Katonai engedelmények nélkül semmiesetre sem vállalkozom semmiféle megoldás támogatására.

— De mikor látjuk — szölt közbe egy függetlenségi képviselő, — hogy ezen a téren hasztalan kísérletezünk; akkor mégis tanácsosabb gazdasági kérdésekkel elfoglalni.

— Ez a függetlenségi párt álláspontja, — válaszolt Andrássy — az enyém más.

— Már pedig — szölt ismét egy függetlenségi képviselő — elsősorban a függetlenségi párt álláspontját kell a koronának tekintetbe venni, mert ez a párt a többség.

Andrássy erre nem válaszolt, hanem tovább folytatva előbbi fejtegetéseit, így szölt:

— Mondhatom, a király jóindulattal van

irántunk. Szeretné a mostani kormányt és többséget fenntartani. Elég volt neki a darabontokból! De az is bizonyos, hogy különböző helyekről nap-nap után memorandumokkal árasztják el az uralkodót.

Andrássy még beszélt ezután arról is, hogyan fordult volna a függetlenségi párt helyzete, ha a fuzió létrejött volna.

— A legutóbbi választásoknál — ugymond a belügyminiszter — sok olyan kerület lett a 48-as párté, mely sohasem volt függetlenségi. Ezek főképp Apponyi híveit választották meg. A jövőben ismét 67-es képviselők kerülnének ki ezekből, míg a függetlenségi párt megtartaná uralkodó pozícióját a magyar alföldön és betöltené régi ellenzéki szerepét, amelyre mindig szükség volt.

A folyosói beszélgetés ezzel véget ért.

A városi tisztviselők fizetésrendezése.

A polgármester tervezete a törvényhatóság előtt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

A polgármester ma készült el a város tisztviselőinek, segéd- és kezelőszemélyzetének, alkalmazottjainak, rendőrszolgálatának és szolgáinak fizetésrendezését célzó javaslatával, melyet az októberi közgyűlés elé terjeszt. Körülbelül hatszáz ember sorsának javításáról kell azokon a kereteken belül gondoskodni, melyet egyrészt és első sorban a város pénzügyi helyzete, a polgárok adózó képessége szab meg, másrészt pedig a város alkalmazottaival szemben követendő méltányosság diktál. Konstatálnunk kell, amaz óriási nehézségekre való tekintettel, melyek az évek óta húzódozó rendezés elé tornyosultak, hogy általánosságban a tervezet kielégítőnek mondható. Az elvtelen és ötletszerű fizetés megállapítás helyére szigorúan körülírt rendszert helyez, melyen belül az itt-ott mutatkozó egyenlenségek kiegyenlíthetők. A rendezés, különösen a kisebb javadalmazású tisztviselők szempontjából nem mondható ideális megoldásnak. Lesznek, akik a maguk egyéni szempontjából, a célzott intézkedéseket sérelmeseknek találják. Ezek a sérelmek — körülbelül harminc-harminckét esetről lehet szó, — okvetlenül orvosolandók a javaslaton belül, de úgy, hogy az egészséges elvek, melyek rendet teremteni vannak hivatva, ne szenvedjenek általuk. A javaslat leglényegesebb újítása a fizetési osztályok és ezeken belül a fokozatok megteremtése. Az alábbi közlés áttekinthetően tünteti fel az új besorolást a jövőben megállapítandó fizetéssel együtt:

A fizetési fokozatok.

VI. fizetési osztály: (a polgármester) I. fokozat: 8000 K, II. 7200 K, III. 6400 K, lakbér 1600 K. — VII. fiz. oszt. (főjegyző, főkapitány, főügyész, főmérnök, főorvos, főszámvevő) I. fok.: 6000 K; (tanácsnokok, főpénztáros) II. fok.: 5400 K; (gépjárműigazgató) III. fok.: 4800 K, lakbér 1280 K. — VIII. fiz. oszt. (aljegyzők, rendőrkapitányok, mérnökök, fogyasztási felügyelő, árvaszéki ülnök, alügyész) I. fok.: 4400 K, II. fok.: 4000 K, III. fok.: 3600 K, lakbér 1040 K. — IX. fiz. oszt. (katonai ügyi előadó, közgyám, mérnökök) I. fok.: 3200 K, (I. ellenőr, levéltáros, alszámvevők, községi bíró, vágóhídi igazgató) II. fok.: 2900 K, (állatorvos) III. fok.: 2600 K, lakbér 800 K. — X. fiz. oszt.: (kiadó, orvosok, könyvtelők, fogyasztási adópénztárnok) I. fok.: 2400 K, (iktató, számtisztek, ellenőrök, rendőrhadnagyok, kamarás) II. fok.: 2200 K, (számtisztek,

fogalmazók, orvosok, árvaházi igazgató) III. fok.: 2000 K, lakbér 720 K. — XI. fizet. oszt.: (ellenőr, gépész) I. fok.: 1800 K, (segéd-tisztek) II. fok.: 1600 K, (segéd-tisztek, végrehajtók, adótisztek) III. fok.: 1400 K, lakbér 640 K. — XII. fiz. oszt.: (végrehajtó, fogyasztási adóvizsgálók) I. fok.: 1400 K, (tűzoltóparancsnok, fogyasztási adóvizsgálók) II. fok.: 1300 K, (fogyasztási adóvizsgálók) III. fok.: 1200 K, lakbér 560 K. — XIII. fiz. oszt.: (temetőfelügyelő, vámszedők) I. fok.: 1200 K, (vámszedők, detektívek) II. fok.: 1100 K, (segédkertészek, színházi felügyelő, detektívek) III. fok.: 1000 K, lakbér 480 K. — XIV. fiz. oszt.: (rendőrőrmesterek, kerületi biztosok) I. fok.: 900 K, (őrvezetők, fogdafelügyelő) II. fok.: 800 K, (lovasrendőrök) III. fok.: 700 K, lakbér 400 K. — XV. fiz. oszt.: (hivatalszolgák) I. fok.: 700 K, (II. osztályu rendőrök) II. fok.: 650 K, (I. osztályu rendőrök, tűzoltók, szülésznők) III. fok.: 600 K, lakbér 320 K.

A polgármester előterjesztése.

A polgármester a város életében korszerűnek nevezhető reformot a következők kíséretében terjeszti a közgyűlés elé:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság: Közpénztárunk helyzete a föld és házbérek emelkedéséből, iparunk és kereskedelmünk fejlődéséből, népességünk szaporodásából származó adójövedelmek révén évről-évre fokozatosan javul, a tisztviselők helyzete azonban ezzel szemben javítva nem lett. A tisztviselők helyzetének javítására vonatkozó tervezetet van szerencsém bemutatni, mely tervezet a város fizetőképességére és a jogos igények kielégítésére van alapítva. Fővonása a tervezetnek a fizetésben való fokozatos automatikus előlépés, aminek biztos tudata fokozza a kitarító buzgalmat, a lakbér emelkedés biztosítja némileg a megélhetést, mert az végrehajtás alá nem vonható. A lakberek nagyobb mérvű emelkedése a városra kevesebb terhet ró, mert az a nyugdíjnál figyelembe nem jön. A várakozási időt egy-egy fokozatból a másikba való előlépésre az I-IV. illetmény osztályban 5 évre, az V-X. osztályban 4 évre terveztem akként, hogy a korpótlék igény a minden illetmény osztály első fokozatában eltöltött teljes 5 év után áll be, még azokra nézve, akik a törvényes minősítés meg nem szerzése miatt illetmény osztályuk harmadik fokozatában maradnak: különben kifogástalan szolgálatauk 15, illetve 12. évének betöltése napján kezdődik. Mintán a tekintetes Törvényhatósági Bizottság alkalomadtán mindig méltányolta a kifogástalan hosszú szolgálati időt és azért is, hogy a fizetésrendezés előnyeit ne csak az utódok, hanem az arra nagyon ráutalt élen nemzedék is élvezze, végre arra való tekintettel, hogy ha valaki eddig első nem léphetett, annak nem az illető, hanem a fogyatékos fizetési rendszer volt az oka: a fizetési táblákat akként terveztem, hogy azok, kik a városnál a rendezés életbe lépté napján, 1910. január 1. én már teljes tíz évet töltöttek végleges állásban, illetmény osztályuk 2. fokozatába, betöltött husz év után pedig illetmény osztályuk 1. fokozatába lépnek. Korpótlék tekintetében szerzett jogaikat csak azok és addig tartják meg, akik és ameddig illetmény osztályuk 3. fokozatába jutnak, illetve maradnak, míg azok, akik szolgálati idejük alapján már az új illetmény-szabályzat életbeléptével jutnak a 2-ik illetve első fokozatba, eddig élvezett korpótlékukat és személyes pótlékukat egyidejűleg elvesztik olyan arányban, amilyen arányban az illetmény-szabályzat tényleg is életbe lép, illetve amilyen arányban az új illetmények folyósíthatnak, mert éppen ezen pótlékokat van hivatva pótolni a fizetésben a fokozat. Az aljegyzők a III. fizetési osztályba azon cézzal osztottak be, mely szerint a marhajárlat díj a jövőben nem a jegyzőket, hanem a városi közpénztárt fogja illetni, de a jegyzői kar mindaddig, míg e tekintetben a szervezeti szabály intézkedik, tartoznak a befolyó díjak feléért a járlatokat kiadni. A számtisztek a X. fizetési osztályba soroztatták, de ennek fokozataiba csak az 1883. évi I. t.-c. 1. §-ában megírvánt minősítés megszerzése napjától számított négy év után léphetnek elő-

teszi a saját érdekében, ha szépen veszi a kalapját, hazamegy és otthon elgondolkodik azon, hogy bakfis-fejjel micsoda nagy dolgot csinált.

A leány az első percben tréfának hitte a fiatalember kijelentéseit. Majd mikor látta, hogy a férfi egész komolyan veszi, amit mondott, levette magát a pamlagra és keservesen sirni kezdett.

— Én szeretem magát — mondta zokogva — azért jöttem ide... Én még nem megyek haza... én a magám vagyok... Ne hagyjon el!

A férfi ekkor csöndben, mit se szólva, felémelte a leányt a pamlagra, fejére tette a kalapot, megtörölte a könnyező szemeket és elkísérte a némán mellette haladó leányt — a mamájához.

A véres kardaffér.

Feljelentés a honvédelmi miniszterhez. A rendőri vizsgálat.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 19.

A tegnapi kardaffér sebesültje: Brassai Ernő városi tisztviselő beteg tejszik lakásán. Gyógyulásához még hosszabb idő kell, miután különösen balkarján szenvedett sérülései súlyosak. Megirtuk tegnap, hogy Zay Dezső huszárhadnagy két bajtársát küldte Brassaihoz, aki szintén megnevezte segédeit. A megbízottak ma délből tárgyaltak; ennek eredményeképpen Brassai a honvédelmi miniszternél tesz jelentést az afférről és tanukkal ogja igazolni az eset lefolyását.

Brassai felkért beannunket a következő sorok közlésére:

(Az affér elintézése.)

Megbizottaimtól ma a következő levelet kaptam:

Tisztelt Barátunk! Megbizása folytán ma délből megjelentünk a Központi Szálloda kávéházi helyiségében, ahol Thomka Zoltán és Valerian Zsigmond magyar királyi honvédhuzár főhadnagy urak elsősorban arra kértek bennünket, hogy közösen tisztázzuk a tényállást az Ön és Zay Dezső m. kir. honvédhuzár ur között felmerült ügyben.

Miután mi az Ön előadása alapján elmondtuk a tényállást, fentnevezett m. kir. huszár főhadnagy urak pedig felük előadása alapján nyilatkoztak, kölcsönösen és egyetértőleg a következőket állapítottuk meg:

1. Zay Dezső m. kir. honvédhuzár hadnagy ur abban a feltevésben, hogy Ön több ízben céltalanul fiksiroztta őt, e hó 18-ikán, hétfőn délből tizenkét órakor az Andrássy-térről azzal a szándékkal követte Önt nyomon, hogy megtudja lakásának a címét, miután elégtételt akart kérni a vélt sérelemért.

2. Szóváltás után Zay Dezső m. kir. honvédhuzár ur kezdte a tetteges inzultust és pedig az Ön előadása szerint egy a fejére irányított kardvágással, saját állítása szerint az öklével.

Ezen ténykörülmenynek kölcsönös megállapítása után kijelentettük, hogy Öntől távol állott a sértő szándék, hogy Ön Zay Dezső m. kir. honvédhuzár hadnagy urat nem ismerte és ha mint ismeretlenre véletlenül rápillantott, azt nem céltalanul, nem provokáló szándékkal tette, sőt éppen ellenkezőleg Ön volt abban a hiszemben, hogy a m. kir. honvédhuzár hadnagy ur sértő tekintete Ön ellen irányul.

Fentnevezett magyar királyi honvédhuzár főhadnagy urak ezt a kijelentésünket tudomásul véve, lojálisan kijelentették, hogy sajnálatos félreértés forog fenn és hogy ezek után készséggel felajánlják Önnek, mint sértettnek, a fegyveres elégtételt, annál is inkább, mert el akarják kerülni azt a látást, mintha a látogatásukat

akkor vagdalóznék, ha ellenfelének nincs kard a kezében.

Mi ezt a kijelentést tudomásul véve és annak konstataálásával, hogy a fentiekben nem kértünk, az Ön nevében, az Ön megbízásából a következő nyilatkozatot tettük:

Zay Dezső m. kir. honvédhuzár hadnagy ur azzal a tényével, hogy — lovagias eljárás helyett — Önt a védtelen, fegyvertelen embert karddal megtámadta, majd revolverét elővéve lövéssel fenyegette — prejudikált a társadalom által elismert és követett lovagias eljárásnak.

A m. kir. honvédhuzár hadnagy urnak eme ténye következtében Ön tőle lovagias elégtételt sem elfogadni sem venni nem hajlandó, hanem az ügyet más utra tereli. Ez a más ut azonban nem az, amely a katonai szabályzat I. részének 444. §-a alapján vegyes bíróság összehívását rendeli el. Ön a hadsereg szolgálati szabályzatát magára nézve mérvadóknak nem ismerheti el, miután a nagy többségben levő polgári társadalomhoz tartozik, amelynek szokásai és törvényei nemcsak, hogy nem azonosak a katonai szolgálati szabályzattal, hanem ilyen esetekben határozottan ellentétesek.

Ezeket közöltük az Ön megbízásából, az Ön nevében fentnevezett m. kir. honvédhuzár főhadnagy urakkal és eljárásunk eredményét azzal hoztuk tudomására, hogy a további lépéseket saját belátása és tetszése szerint teheti meg.

Kiváló tisztelettel:

Alt János,

Hoványi Kornél.

Ezek után, annak konstataálásával, hogy mindig szem előtt tartom a lovagiasság korrekt formáit, szükségesnek látom kijelenteni, hogy ebben az esetben az ügyet más utra terelem. Holnap ügyvédem útján megteszem a kellő lépéseket a honvédelmi miniszter urnál, Zay Dezső huszárhuzár ellen. Brassai Ernő.

(A rendőri vizsgálat.)

Az Aradi Közlöny munkatársa ma meglátogatta a súlyosan sebesült Brassai Ernőt, Rákóczi-utcai lakásán. Brassai még mindig fekszik és sokat szenved sebei miatt. Elmondotta, hogy olvasta a mai lapokban a kardaffér leírását és kijelentette, hogy Zay hadnagy előadása javításra szorul. Ennek előadása szerint ugyanis Brassai a városházáról jövet a minoriták temploma előtt meglökte a hadnagyot és ezért tartotta szemmel a véleménye szerint inzultusra készülő adótitstet.

— Nem történt semmi az említett helyen, — mondotta ma Brassai. — Két barátommal jöttem végig az utcán és oly távolságban voltunk a tiszttől, hogy alig ismertem őt meg. Barátaim is igazolják, hogy én nem löktem őt meg. Ugy történt a véres támadás, mint azt tegnap elmondottam és ezt megerősítik azok a szemtanúk is, akik ma meglátogattak és ismételtlen megegyezőleg az én előadásommal mondták el az eseményeket. A rendőrség tudtommal meg is idézte holnapra Zombory borbélyt, Hirsch órát és Vank kereskedelmi alkalmazottat, hogy kihallgassa őket. Vank az ügyben nyomozó detektivnek már vallott is és kijelentette, hogy én a botot csak akkor használtam, mikor Zay kardot rántott. Hogy életben vagyok, azt az elkeseredett védelemnek köszönhetem, melyet támadómmal szemben kifejtettem. A botomon a már említett hasításon kívül még négy vágást fedeztem fel, a mi azt bizonyítja, hogy sok csapást mért a tiszt a fejemre. Az ügyet különben, mint ez segédeim nyilatkozatából is kitetszik, a honvédelmi miniszter elé juttatom, feljelentés alakjában.

A budapesti kéjgyilkosság.

A rabló szininövendék menyasszonya.

Távirati tudósítás.

Arad, október 19.

A budapesti kéjgyilkosság tettese, Liskai István az ügyészség fogházában van. Ma délelőtt megjelent a törvényszéken Pongrácz Margit bárónő, Gosztonyi földbirtokos elvált felesége. A bárónő két nagy elemőzsiás esomagot hozott magával Liskai István számára. Embey ügyész nem bocsátotta be a letartóztatott-hoz, mire a bárónő Marcell vizsgálóbírótól kért engedélyt.

Egy újságíró beszélgetett a bárónővel, aki Liskai-ival való ismeretségéről ezeket mondotta:

— Liskait régóta ismerem. Sokszor megfordultam Apeon és ugyszólván gyermekkorú pajtások voltunk. En a menyasszonya vagyok és el fogok követni mindent, hogy során enyhítek. Fel fogok használni minden befolyást és ha megfogják tiltani, hogy börtönben meglátogassam, panaszt teszek Zsitvaynál. Én pénteken délelőtt beszéltem Liskai-ival. Nem láttam rajta semmi izgatottságot. Panaszkodott, hogy 30 korona tandíjat kell másnap lefizetnie. Ha kért volna engem, úgy, mint máskor, adtam volna neki. A Pista igen jó fiú volt, nem ivott, nem kártyázott, lehet azonban, hogy Szilasi péntek éjjel leitatta, mert csak így tudom megérteni a borzalmas tettet.

Liskait Marcell vizsgálóbíró ma délelőtt kihallgatta és kibírdette előtte az előzetes letartóztatást elrendelő végzést.

(Beszélgetés az apával.)

Egy újságíró ma beszélgetett Liskai Lajos apai községi jegyzővel. A borzalmas esettől megtört apa-a következőket mondotta:

— Nagy családom van. Hat gyermeket neveltek. Valamennyi közt Pista volt a legszorgalmasabb. Tizenhat éves korában kitűnő sikerrel tette le az érettségit s mert nagyon vallásos volt, beadtuk őt kispapnak az egri érseki szemináriumba. Az első évet kitűnő sikerrel végezte. Tanárai nagyon megszerették. Nem győzték őt dicsérni s nem egy mondotta: meglássa, jegyző ur, még püspök lesz a fiából. A második tanévben valami csodálatos változás történt a fiammal. Bölcsészeti munkákat kezdett olvasni. Rousseaut háromszor is elolvasta. A harmadik évben már nyíltan hirdette, hogy nincs Isten. Emiatt ott kellett neki hagynia a szemináriumot. Feljött a fővárosba s itt beiratkozott az orvosi egyetemre. Kapott egy ügyvédi irodában állást is, ahol fél napi elfoglaltságért negyven korona havi fizetést kapott. Egy szép napon levelet kaptunk a fiunktól, amelyben közölte, hogy szakít az orvosi pályával és beiratkozik a színésziskolába. Nem helyesltem sehogyse, hogy a fiam színész legyen. De hiába való volt minden igyekezetem, nem lehetett őt lebeszélni. Végre belenyugodtam. Bizonyos összeggel segélyeztem is s ha ezenkívül megszorult, mindég kisegítettem pénzzavarából. Pedig nagyon nem tellett, mert még őt gyermeket kellett neveltetnem. Néhány héttel ezelőtt idefönt volt a feleségem, a kinek Pista kijelentette, hogy ne küldjön neki több pénzt, mert már meg tud maga is élni. Egy héttel ezelőtt kaptuk tőle az utolsó levelet, ebben azt írja, hogy most már jól megy a sorsa, nincs szüksége a segítségünkre. Levelét így fejezi be: „Meglássa édesapám, én még híres ember leszek s dicsőséget hozok a Liskai névre.”

— Szép dicsőséget hozott! — fejezte be zokogva a szegény öreg ember.

— Az örült merénylete. Megirtuk a mult héten, hogy Ruppert Rzsó aradi asztalos segéd megszökött a lippai kórház elmebeteg osztályából. Az ujaradi főszolgabiróságon azzal okolta meg a szökését, hogy az ápoló bántalmazta. Megkérdeztük a kórházat és úgy értesültünk, hogy ez nem igaz. Ruppert közveszélyes ember, aki megakarja gyilkolni a feleségét és gyermekét. A kórházból történt szökése óta Ujaradon tartózkodott és ma merényletet követett el családja ellen. Rátámadt a feleségére, akinek azonban sikerült a házbellek segítségével elmenekülni. Átjött Aradra sógorához, Juhász Gyula kőfaragóhoz, aki Vendel-utca 2. számú házában lakik. Ruppert ezt megtudta, felkerekedett és neje keresésére indult. Beállított Juhász lakására, de nem talált otthon senkit. Szóváltásba keveredett a házgonddoknővel, Halsán Sofronnéval és ütlegetni kezdte. Ezt meglátta a házában lakó Argyelán János napszámos, közbe lépett és le akarta fogni a torokszakadtából lármázó örültet. El is eresztette ez az asszonyt, de egy keze ügyébe esett széklet ragadt fel és a segítségre sietett Argyelánt úgy vágta azzal fejbe, hogy az vértől borítottan esett össze. Mig Halsánné az utcára szaladt segítségért, addig Ruppert a sógora lakásának összes ablakait beverte, egy ablak rá-máját összetörte, a kezeit összevagdalta az üvegeserőppel. Több sebből vérezve eszeveszett futásnak eredt és visszatért ujaradi lakására, ahol mindent összetört. Az ujaradi csendőrség őrizetbe vette az örültet és holnap újból vizsgálják a lippai kórházba.

— Eljegyzés. Samu Janesi országkirü cigányprimas eljegyezte Kovács Ilonkát, Kovács József bájos leányát.

— Kell Manó cég ajánlja országos hírhír ruhadiszeit. Telefon szám 673. 131

— Házassulandók figyelmét felhívjuk Bruckner Lipót dus választéku butorraktárára. — Neuman-palota. 3701

— Gyűjtés a meggyilkolt fiu családjának. Hack Józsefné számára Ungár Rózi és Léli (Monyoron) 6 koronát gyűjtött s az összeget az Aradi Közlönyhöz juttatta. A 6 koronát a következők adták: Ungár I. Arminné Monyoró 1 kor., Pepovics Lenke Monyoró 40 fill., Kubicsék Ferenc Monyoró 40 fill., Sehule János adószedő Monyoró 80 fill., Beresok Juon bírő Monyoró 50 fill., Pantya Miron Monyoró 30 fill., idős Pantya János Monyoró 40 fill., ifj. Den Gusztáv Monyoró 20 fill., Pantya G. Pavel Monyoró 40 fill., Pantya Ácin Monyoró 40 fill., Luncsa Miklós Monyoró 20 fill., Kovács Miklós Monyoró 20 fill., Pantya Oprána Monyoró 20 fill., Czirmás György Bokszeg 20 fill., Róth Miklós Seprős 40 fill.

— Öngyilkosok. Fehér Antal mázó- és festősegéd az alsótemető lombakái alatt ülve golyót röpített a szájába. Haldokolva szállították a kórházba. A tett elkövetése után alig egy félórával Kecskemétről sürgöny érkezett, amelyben Oláh Ferenc az iránt érdeklődik, vajjon Fehér elkövetette-e öngyilkosságot ma délután Aradon. Úgylátszik a halálba készülő fiatal ember kecskeméti ismerőseit előre értesítette szándékáról. — Ugyancsak ma délután követett el öngyilkossági kísérletet Csépay Mária cselédleány. Marólugot ivott, mert — mint az őt kihallgató rendőrtisztviselőnek vallotta — szolgálatadója arcúl ütötte. Súlyos sérülésekkel szállították a kórházba.

— Születések, halálozások. Az aradi anyakönyvi hivatalban október 19-én a következő születéseket és halálozásokat jelentették be. Született: Mojszevics János borbély mesternek Regina nevű leánya, Paulisán Mihály fuvarosnak Anna nevű leánya, Pinteá Illés kőművesnek Mária nevű leánya, Kis József vasuti irodaszolgának Teréz nevű leánya. Meghalt: Biris Luka napszámos, özv. Jehalek Józsefné magánzónó, Vetz Antal fiu-csecsemő.

— Perzsa szönyegraktáramat a Neuman-palotában Széchenyi-utcai oldalon megnyitottam. Szíves pártfogást kérek. Tisztelettel Schwarz Zsigmond. 3811

— Felhívjuk az uri hölgyközönség szives figyelmét Guttman Izidor, Szabadság-tér 15. szám alatt levő divatüzletére, hol nagy raktárt talál vászon, szövet, mosóárú, blouzok és aljakkban bámulatos olcsó árak mellett. 3641

— Kobrak cipők legjobb a világon! Csak Lányi Marcellnál a színházzal szemben, Atzél Péter-utca 1. kaphatók. 3884

— A nagyközönség szives figyelmébe ajánljuk Nádler Lajos Andrassy-tér 20. szám alatt levő uri és női divataruházát, hol teljesen friss áruk közismert olcsó árakban kaphatók. 3706

— Felhívjuk az uriközönség figyelmét Hirsch Antal uri szabó műtermé, Andrassy-tér 18. sz., hol a legfinomabb szövetekből elegáns és olcsó ruhák szerezhetők be. 3632

— Francia likörök legbiztosabb készítésére házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 17

TARKASÁGOK.

*

(A főgimnázium — és a „Szép Heléna“.)

A szegedi főgimnáziumban már negyedszázad óta tanitanak közmegelegedésre a piarista-rend derék lelkeszei. A hazafiaság és a jó erkölcs ápolása mindig szemük előtt lebegett és így különösen az egyik régebbi igazgató állandóan megbízott diákot tartott, ki az ő költségén megnézte a szini előadásokat és az igazgatónak referált arról, hogy a vezetése alatt álló ifjuság milyen darabokat látogat előszeretettel.

Egy alkalommal dühös léptekkel sietett be a nyolcadik osztály tantermébe, ahol a legfelsőbb osztályu növendékeknek a következő szigorú dorgatóriumot adta le:

— Kérem, már többször figyelmeztettem Önöket, hogy ne látogassák azokat a tingli-tángli, trágár, ledér oporetteket!

— Ime a statisztika: Látogatási létszám a színházban: „Hamlet”: 5-en, „Bánk-bán”: 4-en, „Lear király”: 2-en, „Szentivánéji álom”: 1, „Szép Heléna”: 547-en. Ez még is disznóság! Hát kérem, ilyen frivol darabokat ne nézzenek meg! Én már háromszor láttam a „Szép Heléna“-t és mindig pirulnom kellett!

(A szerény kéregető.) Amint megirtuk, tegnap volt a Spitzer hagyatéék értékpapirjainak árverése Beles közjegyzőnél. Az ott összegyűlt árverezők egyike mondta el Spitzerről ezt a kis történetet:

— Spitzer már életében foglalkozott azzal a gondolattal, hogy szegényházat alapít. Utolsó éveiben félre is tett minden hónapban e célra nagyobb összegeket. Volt neki egy házi szegénye, aki minden hónapban 30 koronát kapott. Amikor Spitzer a szegényháza kezdte a pénzeket félretenni, a házi szegényjének már csak 15 koronát küldött ki a hónap elsőjén. Ez néhány hónapig békével elfogadta a 15 koronákat. Félév múlva azonban beizent a Spitzer szolgájával a jószívű urhoz:

— Én hosszú ideig minden évben 30 koronát kaptam; miért kapok most már csak tizenötöt?

A szolga bevitte az üzenetet és kijött ezzel a felelettel:

— Azt üzeni a tekintetes ur, hogy most szegényházat akar alapítani, azért küld kevesebbet magának.

Az öreg boszusan ezt felelte:

— Ha Spitzer ur szegényházat akar építeni, építsen, de — ne az én pénzeimből.

AZ ARADI KOZLONY TELEFONSZAMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357
Kiadóhivatal és hirdetés osztály — 151

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A lelocsolt toalet. Augusztus hónapban történt, hogy egy délután Lux Antal főgépész felesége elegáns toaletben ment a Széchenyi gőzmalom előtt. A gőzmalom egyik ablakmelyedésénél állott a vízvezetési csőnél Silbermann Miksa malomtisztviselő, aki épp akkor bocsjította ki a csőből a vizsugarat, amidőn Lux Antalné ott elhaladt. A viz Luxné ruháját teljesen átítatta. Luxné elkeseredésében felkereste férjét, akinek elpanaszolta a balesetet. Lux Antal erre felkereste Silbermann Miksát, akit rövid szóváltás után két izben kezével fejbe vágott. Könnyű testisértés, illetve becsületsértés miatt állottak ma mindketten Zih bíró előtt. A bíróság Lux Antalt könnyű testi sértésért 40 korona, Silbermann Miksát pedig becsületsértés miatt 20 korona pénzbüntetésre ítélte. Mindkét elítélt felmentésért felebbezett.

§ Gyáros és kereskedő afférje. Bozóky Mátyas büntető járásbíró ma hozott ítéletet Grauer Náthán pozsonyi gyáros és Braun N. Antal aradi kereskedő bűnügyében. A királyi járásbíró Grauer Náthán három rendbeli, Braun N. Antal sérelmére elkövetett becsületsértés vétségében mondta ki bűnösnek és ezért összesen 380 korona pénzbüntetésre ítélte, míg Braun N. Antalt, a Grauer Náthán sérelmére elkövetett egy rendbeli becsületsértés vétsége miatt 100 korona pénzbüntetésre ítélte. Mindkét elítélt felebbezett.

§ Elítélt nemzetiségi izgató. Évek hosszú sora óta folytatta magyarellenes munkáját Orendi-Homenau Viktor, a Deutsch-Ungarischer Volksfreund szerkesztője. A temesvári esküdtszék verdiktje ma hivatalosan is homlokára sütötte a hazafiatlanság bélyegét. Az esküdtek mai határozata nyiltan is pangermannak bélyegezte meg Orendit, a törvényszék ítélete pedig két hónapra megnyitja előtte a fogház ajtaját. Orendi a nyáron olyan cikket irt lapjában, hogy a németeknek gyűlölni kell a magyart.

§ Mi a zsarolás? Pál László aradi kereskedő segéd ellen a miatt emelt vádat az aradi királyi ügyészség, a btkv. 355. §-a alapján zsarolás kísérlete címén, mert ez Hammerschlag Lipót süteménykihordót úgy akarta két koronás tartozásának fizetésére rá birni, hogy orráról lekapta a szemüveget. Az ügyészség Pál ezen tényével befejezte látta a zsarolás kísérletét. Ma állott Pál az aradi büntetőtörvényszék előtt. A bíróság Krenner Zoltán védőbeszédének meghallgatása után, a vádlottat felmentette.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

S. Á. Arad. Az említett munka nem közölhető. A szerkesztőségben rendelkezésére áll a kézirat.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Dmke bor. Aradhegyalja egyik legrégebb bortermelője a Ransburg M. és fia cég, a Dmke védnöksége mellett kitűnő borokat hozott forgalomba, amelyeknek árából 5 százalékot a magyar közművelődés oltására ad. A Dmke elnöksége ezt a következő felhívásban tudatja: József királyi herceg védősége alatt álló Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület tisztelettel értesíti a hazafias magyar vendéglősöket és kávéháztulajdonosokat, hogy Ransburg M. és fia aradi bortermelőknél különböző minőségű D. M. K. E. borok forgalomba hozatalára engedélyt adott. Ezen, a magyar közművelődési egyesület ellenőrzése mellett magyar területen termelt, elsőrendű, tisztán kezelt borok eladási árának 5 százaléka hazafias, közművelődési célokra fordítatik s így a mélyezt tisztelt vendéglős és kávéháztulajdonosok azon-

Értesitem uraságodat, hogy az aradi és csanádi egyesült vasutak pályaudvarán felállított fűrészelő géppel az alant felsorolt olcsó árak mellett eszközölöm a tűzifa felaprítását, egy waggon

négyvágással (egy hasáb 5 darabra) fűrészelve, hasogatva, hazaszállítva, a fakamrába beraktározva **42 korona.**

Ugyanaz hasogatás nélkül **33 korona,**

Egy waggon tűzifa három vágással (egy hasáb 4 drb.) fűrészelve, hasogatva, hazaszállítva, fakamrába beraktározva **36 korona.** 3714

Ugyanaz hasogatás nélkül **29 korona.**

Szives rendelését kérem levelező lapon hozzám juttatni, fűrésztelep ACSEV. pályaudvar, vagy Orczy-utca 5. sz.

Tisztelettel

özv. Kováts Istvánné.

TÜZIFA

Őszi cipő-ujdonságok.
Valódi
amerikai cipők
Weinberger János cipő áruházában
kaphatók. 2095
Arad, Andrásy-tér 20.
Telefon szám 312.

OLLA
Gummi kö-
lönlegesség
A tudomány mai
állása szerint bi-
bizonyított leg-
jobb létező
Gummi övszer
Kapható min-
der gyógy-
szertárban és
drogériák-
ban.

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

321

Követelje azonban, hogy a szállítója önnel csak OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű átlány utánszót mint "pép oly jól" feldicséri. — Az eláruló hegyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propagandá reklámot ingyen küld az OLLA gummi övszer Wien 11/124. Praterstrasse No. 22. 67.

DELICE Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerűen veszi és többé mást nem szívhát.

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Háztulajdonosok figyelmébe!
54000 darab ujonnan érkezett zsindey kapható
Salacz-utca 5. sz. alatt
Lippai sörraktár helyiségében (Solymos Testvérekkel szemben)
Elsőrendű széles zsindey ezre hiánytalanul 20 korona, dupla széles 24 korona. 3947
Szives partfogást kér
Schmidl Sándor

Alkalmi vételek és eladások
ékszertárgyakban
arany és ezüstneműekben. Arad legna gyobb óra és ékszerraktára
Deutsch Izidor
órák és ékszerész 2751
Weitzer János-utca, Minorita-palota.
Zálogcédulák
arany és ezüstneműk, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcserehetőnek
TELEFON 438. TELERFON 438.

Villanyvilágítás,
elektromotor, szellőztető, telefon, villámhárító, villamoscsengő és jelző berendezések.
Gáz- és villanycsillárok,
lámpák és izzótestek a legolcsóbb árak és legjobb kivitelben
DIAMANT FERENC
Arad, Atzél Péter-utca 2.
(a színház főbejáratával szemben, Bohus udvar.)
Telefon 595. 2717

Építetők és szőlőbirtokosok figyelmébe!
Pankotai Cementárugyár
Lengyel Sándor és Társa.
Elvállal:
Vasbeton és Beton.
Itató és itató lázslak. Viz és törköly, stb. tartányok. Kútak és vízellátások. Utáterszek és hidak, Csatornázások. Alapozások és minden a szakmába vágó munkák készítését a helyszínen.
Szállít:
Cementosöveket különböző méretekben. Kutasöveket. Tetőtető hornyolt oszlopokat. Vályukat különböző célokra. Szőlőbirtokba eső, víz és permetező kádakat. Cementlapokat. Pincze fűdémekeket. Portland cementet. 3021

Önkéntes ló árverés.
A Monyorósi uradalomnál u. p. Bokszeg Aradmegye f. é. október hó 24-én délelőtt 10 órakor összesen 29 drb, és pedig: 7 drb. 3 1/2 éves, 9 drb. 2 1/2 éves és 13 drb. 1 1/2 éves csikó kerül a repszegi kastély udvarában (10 percz a repszegi vasuti állomástól) eladásra.
A becsáron alól nem adatik el. 3956

Színház-Épület.

Értesítés!
Szives tudomására hozom a mélyen tisztelt közönségnek, hogy kirakataim kellő tájékozást nyújtanak és mindenkit arról győznek meg, hogy árjegyzésem a legjutányosabb, kérem tehát szives vásárlásaival engem megtisztelni. — Szolid és pontos kiszolgálásról biztosítom.
Divatszövetek minden színben. — Barchetek remek mintákban. — Selymek legnagyobb választékban. — Ruhadiszek legujabb kivitelben.
Alkalmi vételek: Moiré szoknya 4.25. Selyem tafet szoknya 5.50. Fehér Joupon 2.75. 701
Alsólepedő varrás nélkül, rendkívül erős és tartós 120 darabja.
HOFFMANN SÁNDOR divatüzletében
Arad, Színház-épület.

Színház-Épület.

SALZER NELLI női-kalap divatterme Szabadság-tér 10.

Nagy választék Párisi, Bécsi, Prágai kalap-modellekben. Kalap átalakításokat eszközölök.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Keresünk megvételre

1 drb. használt fordítható tekeasztalt márványlappal, 2 drb. használt márvány kártyasztalt, esetleg egy kávéházi berendezést. — Seprős és vidéki fogyasztási és értékesítő szövetkezet. 8968

Irodának alkalmas

utcai szoba Andrassy-téren előszobával november hó elsejére kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3981

Kényelmes

utcai garcon-lakás 2 szobából. A lakásban vízvezeték: mosdó és tartozékaival, Boros Béni-tér 10. sz. a. I. emelet. 3979

Jómal világlapja

a legelterjedtebb magyar folyóirat, összes kedvezményekkel, bérletben vagy számonként eredeti árban házhoz szállítva megrendelhető: Krausz Paulin könyv- és papirkereskedésében, színház-épület, Ugyan itt az összes bel- és külföldi divatlapok és folyóiratok kaphatók. 100000 kötetes kölcsönkönyvtár. Városi és megyei telefon 511. sz. 3241

Egy pincehelyiség

utcai bejárattal Hasszinger-utca 5. szám alatt, raktárnak vagy műhelynek alkalmas, azonnal kiadó. 3926

Veszek tudományos könyveket

szépirodalmi műveket és egész könyvtárat, szintegy hangjegyeket is a legmagasabb áron. Az összes zsebalbumok, melyek 25-30 korona értékű legkiválóbb hangjegyeket tartalmaznak, 2 koronájával kaphatók Kerpel Izsó könyvkereskedésében, Arad. 8911

Szőlőcsomagoló papír,

kosár függőgyekek jutányos áron kaphatók Pichler Sándor papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. Telefon 308. Vidéki megrendelések azonnal eszközöltenek. 2922

150,000 szép fehér káposzta

eladó Gurahonci bérgazdaságnál. 8957

Fráter Sándor

legújabb nótáskönyve 32 oldal terjedeleme. Fráter saját szerzeménye országszerte ismert dala „Tele van a város akáca virággal“ két koronáért ismét kapható Ingusz I és fia könyvkereskedésében. Fő-üzlet Andrassy-tér 16. Fióközllet Weitzer J-utca. 178

Kerestetik

expediciónkba egy jó írással bíró leány.

Kényelmesen bútorozott szobát

keresek. Ajánlatokat „Kényelmes szoba“ címre kérek a kiadóhivatalba.

Telefon szám 242.

Elektromos erőátviteli motorokat

kikölcsönöz, elad és felszerel 3191

Kalmár József

villanyvilágítás, telefon és villamos csengő berendezési vállalata

Arad, Salacz-u. 2.

Engel Bernát uri szabó

Arad, Deák Ferenc-utca 33. sz.

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét felhívni a már évek óta fennálló és jó hírnévnek örvendő

szabó üzletemre,

melyben már raktáron vannak a szezon lecsobb és legjobb bel- és külföldi szövet-újdonosságai. Hosszu évek során szerzett tapasztalataim alapján a lelkényesebb igényeknek is megfelelően dolgozok.

Szíves pártfogást kérve, tisztelettel

Engel Bernát,

uri szabó 3438
Arad, Deák Ferenc-utca 33. sz.

Akar nőülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok, törvénytelen gyermekkel, testi hibával stb.) 5-500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland. 8221

Olcsóbb lett

a SZÉN!!

A ki téli szén és koks szükségletét már most szerzi be, vagy jegyezteti elő, 25 %-ot megtakarít!

Légszeszgyári koks 4.60 K.

100 kg.-ként.

Porosz salon kőszén 4.60 K.

100 kg.-ként.

Zsilvölgyi salon kőszén 4.— K.

100 kg.-ként.

Rostált pormentes faszén 6.— K.

100 kg.-ként.

Kovács szén — — 4.60 K.

100 kg.-ként.

Róth József

szénagykereskedőnél 8741
Arad, Eötvös-u. 3.

Telefon 63. sz.

Van szerencsém igen tisztelt vevőimet és a nagyközönséget értesíteni, hogy

Czipész-üzletemet

műhelyemmel együtt

Boros Béni-tér 9. sz.

alá helyeztem át,

hol raktáron tartok saját készítményű mindennemű női- és férficipőket legjutányosabb árak mellett.

Mérték utáni rendeléseket izléses kivitelben pontosan elkészítik, ugyszintén javításokat is.

További szíves pártfogást kér, kitünő tisztelettel

Czernóczky Imre,

uri és női czipész. 8715

A közelgő **Halottak napja** alkalmából ajánlom dusan felszerelt 3980

művirág

sirkoszorúmat

minden kivitelben és minőségben, legjutányosabb árak mellett.

Szíves pártfogást kér

Klein Sándor

Forray-utca 7. sz.

:::: (Hajek-ház, Üveg-udvar.) ::::

Hirdetmény.

Végrehajtó

havi 120 kor., lakás, fűtés és világítással utólagos fizetéssel

azonnal alkalmaztatik.

Kurtakér, 1909. október 17.

Stieger István,
jegyző.

3978

Október hó 15-én. Október hó 15-én.

Az első perjámosi

homokmészkeő téglagyár és mészégető

(Róser Mihály és Társai.) 8848

Aradi fióktelepe az Óvár-téren

folyó hó 15-én nyilik meg!

Megrendelések az Óvár-téri gyártelep irodájában már most elfogadtatnak. : :